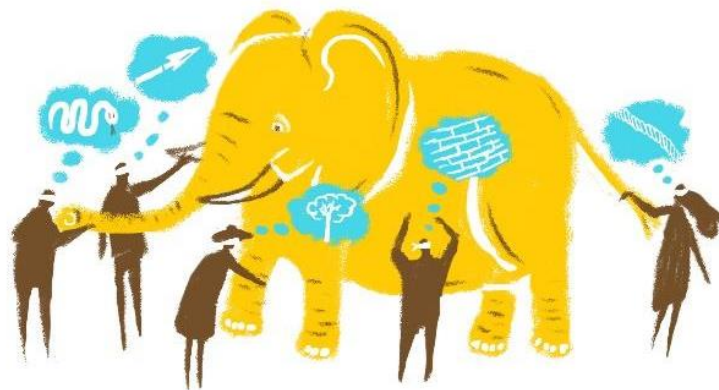

LEKCIJA 2 O GLOBALNOM UČENJU

Globalno učenje je svakako alat koji nam može pomoći da promijenimo način razmišljanja. To je i metod učenja i način razmišljanja. Riječ je o pedagoškom pristupu koji promiče višeperspektivno gledište i dekonstrukciju stereotipa, a nadograđuje se na globalnim dimenzijama građanskog obrazovanja, kao što su različitost, ljudska prava, održivost, mir i prevencija sukoba, interkulturalnost... Sam koncept u velikoj mjeri nastaje iz rada nevladinih organizacija (NVO), istraživača u obrazovanju, međunarodnih organizacija, posvećenih omladinskih radnika, nastavnika i aktivista koji žele da se bave različitim društvenim, ekološkim, političkim i drugim globalnim pitanjima. Globalno obrazovanje može opremiti i omogućiti ljudima da se kreću kroz složenost globalnih izazova bez očaja, da razviju kritičke analize koje povezuju globalne sisteme sa njihovim lokalnim kontekstima, da iskuse osjećaj međusobne povezanosti i da rade zajedno na načine koji otvaraju različite mogućnosti za suživot u budućnosti.

Maastrichtska deklaracija o globalnom učenju (COE, 2002), koju je pripremio Panevropski kongres o globalnom obrazovanju, opisuje globalno obrazovanje na način koji obuhvata racionalni i emocionalni aspekt učenja: *„Globalno učenje otvara ljudima oči i umove za stvarnost ovog svijeta i potiče ih da preduzmu akciju koja vodi u svijet veće pravde, jednakosti i ljudskih prava za sve.*

2022. godine, nakon jednogodišnjeg procesa, ova definicija globalnog obrazovanja je redefinirana u takozvanoj Dablinskoj deklaraciji, [Evropska deklaracija o globalnom obrazovanju do 2050.](#) koji kaže: *„Globalno obrazovanje je obrazovanje koje omogućava ljudima da kritički razmišljaju o svijetu i svom mjestu u njemu; da otvore svoje oči, srca i umove za stvarnost svijeta na lokalnom i globalnom nivou. On osnažuje ljude da razumiju, zamišljaju, nadaju se i djeluju kako bi stvorili svijet socijalne i klimatske pravde, mira, solidarnosti, jednakosti i jednakosti, planetarne održivosti i međunarodnog razumijevanja. To uključuje poštovanje ljudskih prava i različitosti, inkluziju i pristojan život za sve, sada i u budućnosti.“*

Iako globalno obrazovanje tradicionalno nalazi svoje mjesto uglavnom u neformalnom obrazovnom sistemu ili u obrazovnim aktivnostima raznih nevladinih i omladinskih organizacija, sve veća nepredvidivost promjena kako u našim društvima tako i u našem prirodnom okruženju ukazuje na potrebu za razvojem partnerstava koja proširiti daleko izvan ovih tradicionalnih konteksta. Samo zajedničkim radom u mnogim sektorima i

disciplinama možemo se nadati da ćemo snažnije i možda, u dogledno vrijeme, odgovoriti na ove brze promjene. Izazovi sa kojima se suočavamo na globalnom nivou su hiperkompleksni, višeslojni, isprepleteni (rešenje za jednu stvar stvara probleme na drugim mestima), uključuju mnogo nepoznanica, imaju duže i neizvesne vremenske okvire). Naše formalno obrazovanje ostavlja nas neopremljenim za rješavanje takvih izazova i povezanih složenosti, neizvjesnosti, dvosmislenosti, različitosti, paradoksa, nejednakih odnosa moći i sukoba koji su im svojstveni. Često se to odražava u našem radu bez obzira na naše dobre namjere. Ako se globalni izazovi tretiraju kao redovni problemi, intervencija edukatora, aktivista, OCD, omladinskih radnika ima tendenciju da reprodukuje štetne obrasce:

- pojednostavljena rješenja za "osjećaj se dobro" koja mogu riješiti simptome, ali ne i uzroke,
- paternalistički angažmani sa marginalizovanim zajednicama ("mi znamo šta vam treba stav"),
- etnocentrični ideali pravde, održivosti i promjene.

VIŠE NA TEMU I DALJA RAZMIŠLJANJA:

Ako želite dublje ući u štetne šablone/uzroke i bolje ih razumjeti, preporučujemo da pogledate ovaj video:

Suočavanje s globalnim izazovima i suočavanje s njima na lokalnoj razini kroz globalnu obrazovnu prizmu moglo bi omogućiti izbjegavanje tih štetnih obrazaca i pristup im na holističkiji način, razbijanje dominantnog sistema koji se temelji na neograničenom rastu i eksploataciji koja zanemaruje granice planeta. Međutim, ne morate biti stručnjak za pravo more globalnih izazova da biste promovirali globalnu pravdu. Važniji je entuzijizam i stalna spremnost da se svaki dan iznova zapitate kakav uticaj vaši sopstveni postupci imaju na bližnje ljude i prirodu i kako svako od nas, zajedno sa drugima, može doprineti promeni na bolje.

Pozivamo vas da naučite i pročitate više o globalnom obrazovanju [ovdje](#) (dostupno na eng, slo, špa, bih, njem).

